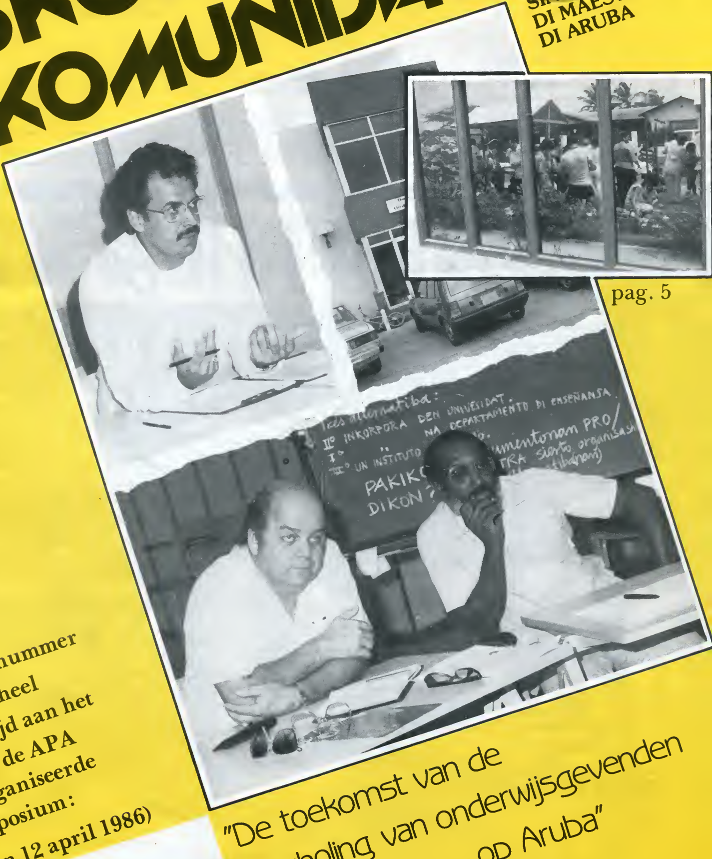
aña 17
no. 5

SPECIAAL NUMMER

SKOL & KOMUNIDAT

SINDIKATO DI MAESTRONAN DI ARUBA

pag. 5

Dit nummer is geheel gewijd aan het door de APA georganiseerde Symposium: (11 en 12 april 1986)

"De toekomst van de scholing van onderwijsgevenden op Aruba"

redaktie: c. tromp, h. oplaat, j van eer, t. pengel, j. pereira, k. augustin.

redaktie-adres: kantoor simar, sabana blanco 36.
bank skol & komunidat: a.b.n., banknr. 31.47.886.
layout en fotografie: r. de graaff.
drukker: vad.

simar, sindikato di maestronan di aruba, sabana blanco 36, pob 582, oranjestad, tel. 24219.

bestuur:
burny every, presidente; mirella wijngaarden, sekretario; quito maduro, visepresidente; haime mata, tesorero; edgar boekhoudt, komisario.

SKOL & KOMUNIDAT

no. 5
aña 17

sindikato di maestronan di aruba

VAN HET BESTUUR

Introdukshon di direktiva

E numero aki di Skol & Komunidat ta kompletamente dediká na e Simposio APA, tení riba e dianan 11 i 12 di aprèl 1986.
Komo ku e simposio aki tabatin un tema ku ta sumamente importante pa tur esnan trahando den enseñansa: "De toekomst van de scholing van onderwijsgevenden op Aruba", direktiva di Simar i redakshon di Skol & Komunidat a disidí di laga nr. 5 bira un numero spesial, naturalmente ku aprobashon di e komishon organisatorio.
Futuro di APA pa añanan largo kaba ta un punto di diskushon i preokupashon, i awor aki mas ku nunka.
Pa trata di trese más klaridat den e asunto, APA a tuma e inisiativa pa organisá e simposio aki ku lo por duna un empuhe pa yega a lo largo na un aserkamento mas sistemátiko di e problemátika di preparashon di maestro aki na Aruba.
A trata tres alternativa pa organisashon di preparashon di maestro na Aruba:

1. *un instituto pa preparashon pedagógiko komo parti di un instituto mas grandi pa enseñansa superior o sea post-sekundario;*
2. *un instituto pedagógiko autónomo ku karakter multi-funshonal;*
3. *un instituto pa perkurá pa e tipo di enseñansa aki, bou guia di Directie Onderwijs.*

Kontenido di e número aki ta e introdukshon- i co-referatnan ku e diferente partisipantenan a tene.
Di direktivanan di skol (Gobierno, SKOA, SPCOA i SMOA) SPCOA i SMOA nó a partisipa na e simposio aki, dunando motibonan vago.
Simar a keda hopi desapunta ku e direktiva di skol (SMOA), ku te ainda tin e guia di APA. Nan no a duna nan punto di bista den un co-referat i ni sikiera tabata presente e dos dianan. Unda nan responsabilidat ta keda?
Minister di Bienestar General ta bai institui un grupo di trabou pa studia "de toekomst van de scholing van onderwijsgevenden op Aruba".
Alabes Minister lo institui e "Stuurgroep" ku mester bai formula i dirihi e plan total pa restrukturashon| renobashon di nos enseñansa (mira Mensahero no. 126 ku boso a risibi 26 di mei).
Nos ta spera ku nos miembronan lo duna debido atenshon na kontenido di e Skol & Komunidat no. 5 aki i tur otro informashon ku sali, pa asina nan ta bon informa.
Den e aña eskolar nobo nos lo sigi informa boso di tur desaroyo riba tereno di enseñansa i ora ta nesesario yama boso pa reunionnan den kual boso opinionnan lo yuda tuma desishonnan, ku direktiva mester ehekuta. P'esei informa bo mes i partisipa komo miembro responsabel di Simar, ku t'ey nó solamente pa defende bo interes personal pero tambe pa defende, proteha i vigila e kalidat di nos enseñansa.

Over de toewijzing van de scholingstaak aan de Directie Onderwijs

RALPH VAN BREET

1. Op het APA-symposium over de toekomst van de opleidingen voor onderwijzend personeel zullen een drietal alternatieven met betrekking tot de organisatie van de scholing van onderwijsgevenden worden gepresenteerd.
Een van deze alternatieven is de toewijzing van de scholingstaak aan de Directie Onderwijs, waarmee wordt bedoeld dat de scholing van de onderwijsgevenden niet alleen voor wat betreft haar inrichting, maar ook voor wat betreft haar uitvoering in handen van de Directie Onderwijs komt.
Velen zijn geneigd om dit alternatief als een vorm van radicale nieuwlichterij zonder meer van de hand te wijzen, maar er zijn zowel principiële als praktische redenen om dit alternatief toch serieus te nemen en in het onderstaande zal in het kort de overwegingen worden uiteengezet die voor dit alternatief pleiten.
2. Artikel (I. 20 van de Staatsregeling van Aruba stelt dat het onderwijs een voorwerp van de aanhoudende zorg der regering is. Hiermee wordt bedoeld dat de overheid de eerstverantwoordelijke is voor de groei en bloei van het Arubaanse onderwijs en deze verantwoordelijkheid brengt vanzelfsprekend een aantal taken met zich mee.
Tot deze taken behoort naast bijvoorbeeld de onderwijsfinanciering, het toezicht op het onderwijs en het beheer van de openbare scholen, ook de onderwijsverzorging als een voorwaardenscheppende taak, gerelateerd aan een op optimalisering en vernieuwing gericht onderwijsbeleid.
3. Wat wordt er nu precies bedoeld met de term "onderwijsverzorging"? De BNC-nota "Enseñansa pa un i tur" stelt hierover het volgende: "Kern van het begrip verzorging in dit verband is advies en bijstand aan individuen en groepen in het onderwijs en bevordering van onderwijsontwikkeling en -vernieuwing. De verzorgingsstruktuur kent voorzieningen op het gebied van:
— opleiding, na- en omscholing van onderwijsgevenden;
— onderzoek, planning en ontwikkelingswerk;
— begeleiding, overdracht en informatie." (pag. 154).
Met andere woorden de scholing van onderwijsgevenden dient opgevat te worden als een onderdeel van de onderwijsverzorging en is als zodanig in de eerste plaats een taak van de overheid.
4. Echter is het zo, dat hoewel alle verzorgingstaken (dus ook de scholing van onderwijsgevenden) primair een taak van de overheid zijn, de overheid in deze twee alternatieven heeft, t.w.:
— de overheid kan deze taken in eigen beheer uitvoeren, zoals dit thans het geval is met de onderwijsbegeleiding, of
— de overheid kan deze taken aan een derde delegeren en deze middels doelsubsidies financieren, zoals dit thans het geval is met de scholing van de onderwijsgevenden.
Welke van de twee alternatieven in elk geval gekozen wordt, hangt af van een aantal overwegingen, zoals:
— de relatie die men ziet tussen het onderwijsbeleid en de onderwijsverzorging: is de verstrengeling van onderwijsbeleid en onderwijsverzorging niet zodanig dat het gewenst is dat de overheid alle verzorgingstaken in eigen beheer uitvoert?
— de interpretatie die men geeft aan het principe van vrijheid van onderwijs: gaat de vrijheid van onderwijs zo ver dat ook de onderwijsverzorging tot de competentie van de (bijzondere) schoolbesturen behoort?
— de inschatting van de problematiek van bureaucratisering v.s. professionalisering: wordt de professionalisering van de scholing van onderwijsgevenden belemmerd door bureaucratische beperkingen indien de scholingstaak aan de Directie Onderwijs wordt toegewezen?
— de praktische problemen van schaal, mankracht en financiën: is Aruba niet te klein, is er niet te weinig kader en is er wel voldoende geld om een apart opleidingsinstituut in stand te houden?
Feit is, dat de overheid van Aruba (en voorheen: de Antillen) de laatste 20 à 30 jaar de scholingstaak (althans voor wat betreft de initiële opleiding) niet in eigen beheer heeft uitgevoerd, maar deze aan de APA heeft gedelegeerd, maar het is ook een feit dat we thans opnieuw voor de vraag staan of dit wel het beste alternatief is om aan de scholingstaak gestalte te geven.
5. De volgende constateringen en overwegingen pleiten voor de toewijzing van de scholingstaak aan de Directie Onderwijs:
— de behoefte aan leerkrachten is in de loop van de tijd sterk gedaald en dit heeft geleid tot een navenante daling in het aantal studenten aan de APA. Deze daling in het aantal studenten heeft op haar beurt weer geleid tot een onderbenutting van de capaciteit van de APA, met als gevolg een navenante stijging in de kosten per student. Deze ontwikkelingen, geprojecteerd tegen de toekomstige behoefte aan leerkrachten, leiden tot de conclusie dat een instituut alleen ten behoeve van de initiële opleiding weinig tot geen bestaansrecht heeft;
— van de andere kant is er echter sprake van een grote behoefte aan nascholing, zowel ten behoeve van de optimalisering, als ten behoeve van de vernieuwing van het onderwijs;
— juist omdat er sprake is van wisselende behoeftes, dient de scholing van onderwijs- →

gevenden op een flexibele wijze te worden georganiseerd, met dan eens de nadruk op de initiële opleiding en dan weer de nadruk op nascholing;
— gezien de schaal van het onderwijs op Aruba zal volstaan kunnen worden met een relatief kleine vaste staf ten behoeve van de scholing, die naar behoefte uitgebreid kan worden met additionele opleiders of naschol-lers (het zgn. "mobilisatie-model");
— een aktief onderwijsbeleid veronderstelt een nauwe relatie met de onderwijsverzorging die immers voorwaarden-scheppend werkt. Geconstateerd kan worden dat met uitzondering van de scholing alle andere verzorgingstaken thans door de overheid in eigen beheer worden uitgevoerd. Echter dient tevens geconstateerd te worden dat door een gebrek aan mankracht bepaalde verzorgingstaken (met name: onderzoek en ontwikkeling) thans onvoldoende door de overheid worden behartigd;
— hoewel om historische redenen de scholing van onderwijsgevenden door de overheid aan derden is gedelegeerd, dient gesteld te worden dat het uit onderwijspolitiek oogpunt bezien, principieel onjuist is om een unieke onderwijsinstelling zoals de APA in handen van een bijzonder schoolbestuur te laten.
Op basis van vorenstaande constateringen en overwegingen komen wij tot de conclusie dat het gewenst is dat de overheid ook de scholingstaak voortaan in eigen beheer gaat uitvoeren, waarbij nog komt dat toewijzing van de scholingstaak aan de Directie Onderwijs naar beide kanten toe schaalvergrotend werkt.
6. Toewijzing van de scholingstaak aan de Directie Onderwijs heeft naar ons oordeel de volgende voordelen:
— het schept de mogelijkheid van een nauwere relatie tussen het scholingsbeleid en het algemene onderwijsbeleid;
— het schept de mogelijkheid van een nauwere relatie tussen scholing en de overige verzorgingstaken, met name begeleiding en ontwikkeling;
— door hantering van het "mobilisatie-model" (met gebruikmaking van een relatief kleine vaste staf) kan op flexibele wijze worden ingespeeld op de wisselende scholingsbehoeftes;
— het wordt organisatorisch gemakkelijker om de medewerkers van de Directie Onderwijs die met andere verzorgingstaken zijn belast bij de scholing van de onderwijsgevenden te betrekken; en
— omgekeerd geldt tevens dat het organisatorisch gemakkelijker wordt om degenen die met de scholing zijn belast bij de andere verzorgingstaken te betrekken.
7. Toewijzing van de scholingstaak aan de Directie Onderwijs heeft echter ook nadelen; de voornaamste zijn naar ons oordeel de volgende:
— qua aard van de werkzaamheden, rechtspositie en traditie is scholing een vreemde eend in de bijt van het overheidsapparaat;
— het is niet ondenkbeeldig dat de professionalisering van de scholing van onderwijsgevenden door bureaucratische beperkingen belemmerd zal worden indien de scholingstaak aan de Directie Onderwijs wordt toegewezen;
— de organisatie van de scholing volgens het mobilisatiemodel kan ten gevolge van de geringe teamvorming de kwaliteit van de scholing negatief beïnvloeden.
8. Wij zijn ons bewust van het feit dat velen geneigd zijn om het idee van toewijzing van de scholingstaak aan de Directie Onderwijs als een vorm van radicale nieuwlichterij van de hand te wijzen.
Wij hopen echter in het bovenstaande genoegzaam te hebben aangetoond dat er zowel principiële als praktische redenen zijn om dit alternatief zeer serieus te nemen.
Zelfs durven wij te beweren dat aan de toewijzing van de scholingstaak aan de Directie Onderwijs meer voordelen dan nadelen verbonden zijn.
Nochtans zijn wij steeds bereid om dit idee tegen een betere in te wisselen.

RALPH VAN BREET,
inleider op het APA-symposium. ●

Boekenmarkt 30 april 1968

Een geanimeerde stemming heerste er tijdens de boekenmarkt van de Biblioteca Nacional. Een unieke gelegenheid om voor een redelijk prijsje wat boeken in te slaan. Er was keus genoeg.
Het echtpaar Somers was present met Antilliaanse auteurs.
Voor de kinderen leuke spelletjes.
Een bar met keuken maakte het geheel kompleet. Jammer dat er geen drums stonden, zodat je met je lege cup geen raad wist. Het gevolg laat zich raden, na afloop een grote troep.

Het instituut voor de opleiding van leerkrachten geïncorporeerd in de Universiteit

PIET PRONK

Dat het zinvol is te spreken over de toekomst van een scholingsinstituut voor leerkrachten moge blijken uit het volgende.

— Uit nog niet gepubliceerde gegevens van de Directie Onderwijs is op te maken, dat voor het schooljaar 1989-1990 reeds sprake zal zijn van een tekort aan leerkrachten voor het gehele basisonderwijs. Is het te verwachten tekort voor dat jaar nog gering, voor het schooljaar 1990-1991 zal dat reeds oplopen tot een totaal van tenminste 20 leerkrachten. Daar uittreding van leerkrachten wegens het bereiken van de absolute pensioengerechtigde leeftijd min of meer gelijkmatig zal verlopen, zal het tekort in de daaropvolgende jaren zeker niet minder worden. Als men bedenkt dat hierbij is uitgegaan van de absolute pensioengerechtigde leeftijd van 60 jaar, dan kunt U zich voorstellen dat door een eventuele verlaging van deze leeftijd tot 55 jaar (en zoals U weet, wordt op dit moment in deze richting gedacht!) deze tekorten gedurende de eerste periode alleen maar groter zullen zijn. Ook deze aantallen zijn overigens bij de Directie Onderwijs bekend. Bij deze berekeningen is geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat leerkrachten eerder dan de pensioengerechtigde leeftijd uittreden, om welke reden dan ook (hierbij te denken aan: veranderen van baan, overlijden, emigratie, etc.). Anderzijds is ook geen rekening gehouden met een mogelijke instroom van leerkrachten in het basisonderwijs (bv. vanwege overtolligheid in het voortgezet onderwijs). Gaan we er tenslotte van uit dat er in de toekomst leerkrachten beschikbaar moeten zijn voor onderwijsvernieuwende en onderwijsondersteunende aktiviteiten, dan lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat wij over 4 jaar met een jaarlijks tekort van om en nabij 20 leerkrachten te maken hebben. Gaan we bovendien uit van een cursusduur voor de opleiding van leerkrachten nieuwe stijl van 4 jaar, dan begrijpt U dat het op dit moment in feite rijkelijk laat is te praten over een mogelijke externe struktuur met betrekking tot dit instituut. En dan praat ik nog niet eens over de invulling van de opleiding, dus de interne organisatiestruktuur. Enige haast lijkt dus geboden!

— Deze conclusie wordt volledig ondersteund door de inhoud van het huidige regeerprogramma.

Het onderwerp van dit symposium betreft niet de interne, maar de externe struktuur van een nieuw op te zetten opleiding voor leerkrachten. Welke plaats zou de nieuwe opleiding in de totale Arubaanse onderwijsstruktuur kunnen of moeten innemen?

Eén van de modellen die ter sprake komen, is dat waarbij de opleiding in de Arubaanse afdeling van de Universiteit wordt geïncorporeerd via de oprichting van een nieuwe faculteit (bv. Pegagogisch-didaktische faculteit geheten). Voor dit model nu zijn o.m. de volgende motieven aan te voeren:

a) In het regeerprogramma heeft de regering verklaard een beleid te voeren dat gericht is op het behoud van universitair onderwijs voor wat betreft de juridische faculteit en, indien mogelijk, een socio-economische faculteit. Een voor de hand liggende gedachte is dan de introductie van een derde, de pedagogisch-didaktische faculteit die het gehele pakket taken van een multifunktioneel instituut omvat. Een vraag die hierbij kan worden gesteld, is of er aan de oprichting van een pedagogisch-didaktische faculteit geen prioriteit verleend zou moeten worden. Immers t.a.v. de opleiding van leerkrachten bestaat er al een zekere traditie, bovendien is er voldoende instroom van studenten te verwachten, terwijl wij ook over voldoende, althans méér, deskundigheid kunnen beschikken. Zaken die voor wat betreft een socio-economische faculteit nog zeer onduidelijk zijn. Ook de bestaande Antilliaanse faculteit staat nog in de kinderschoenen. Het verdient o.i. dan ook aanbeveling na te gaan in hoeverre omkering van de volgorde van oprichting der faculteiten geen voorkeur verdient. In ieder geval wordt door de oprichting van een tweede en eventueel een derde faculteit, naast de voort te zetten juridische faculteit, de continuïteit van universitair onderwijs beter gewaarborgd, terwijl bovendien het uitstralingseffekt, dat een Universiteit heeft op de totale gemeenschap, hierdoor wordt vergroot.

b) Bovendien wordt door een incorporatie van de opleiding van leerkrachten in de Universiteit gezorgd voor de hoognodige schaalvergroting, die voor bepaalde sectoren binnen de huidige onderwijsstruktuur zou moeten geschieden. Dit motief is overigens voor een groot deel terug te vinden in de aanbevelingen van het vorig jaar verschenen UNESCO-rapport.

— Welke voordelen heeft de constructie, waarbij de studie van adspirant-leerkrachten geschiedt aan een pedagogisch-didaktische faculteit, naast het creëren van een beter gewaarborgde continuïteit en een groter uitstralingseffekt van de Universiteit, én waarbij rekening is gehouden met schaalver- →

groting, nog meer?
c) Voor wat betreft de opleiding zélf biedt incorporatie de mogelijkheid tot verdere professionalisering; hierbij denken wij aan de didaktische inrichting, en wel als volgt:
1. roostertechnisch gezien wordt het werken met blokuren in een semesterstructuur mogelijk, waardoor de studie zowel voor de student als de docent beter is in te richten;
2. het optimaal aandacht kunnen schenken aan de ontwikkeling van een instituutswerkplan, oftewel de afstemming van de verschillende vakgebieden op elkaar.
d) het onderwijs aan adspirant-leerkrachten voldoet in hoge mate aan de taak- en doelstelling van het hoger onderwijs zoals dat door de Universiteit wordt voorgestaan. Hierbij dan vooral denken aan de andere funkties die een opleiding nieuwe stijl naast de initiële opleiding kan vervullen.
Ook kan door incorporatie een betere aansluiting gecreëerd worden bij de reeds bestaande mogelijkheden van de toekomstige Arubaanse afdeling van de Universiteit, terwijl daarnaast gunstige perspektieven aanwezig zijn voor vervolgstudies of verdere scholing aan Universiteiten in het buitenland waarmee al betrekkingen worden onderhouden of die in de toekomst zullen worden aangegaan.
Op deze wijze zou op Aruba dan één centrum van wetenschapsbeoefening bestaan, met daarnaast mogelijkheden om tot een doelmatige samenwerking met soortgelijke centra zowel binnen als buiten de regio te komen.
e) Een ander, naar onze mening niet minder sterk, argument is, dat dit model ook wordt toegepast in de onderwijssituatie van verschillende landen in ons gebied. In Costa Rica bijvoorbeeld, zijn de kweekscholen sinds 1977 geïncorporeerd in de Universitaire struktuur. Een interessant gegeven overigens is dat Costa Rica door de UNESCO voor wat betreft de onderwijsstructuur als modelland wordt erkend.
f) Een laatste argument dat voor incorporatie van een scholingsinstituut in het systeem van Hoger Onderwijs pleit, is het kostenaspekt. Men vermijdt nl. dubbele administraties, instrumentaria en akkommodaties. Het gehele hoger onderwijs kan uiteindelijk een plaats vinden in één gebouw, waarbij alle faculteiten gebruik maken van dezelfde faciliteiten. Ook het beheer zou hierdoor sterk vereenvoudigd kunnen worden. Tenslotte kan het draagvlak van een centrale gespecialiseerde Universiteitsbibliotheek als gevolg hiervan vergroot worden. Hierbij zal een vorm van samenwerking met de Nationale Bibliotheek gevonden kunnen worden, alhoewel het laatste instituut georiënteerd zal moeten zijn op de gemeenschap in zijn totaliteit.

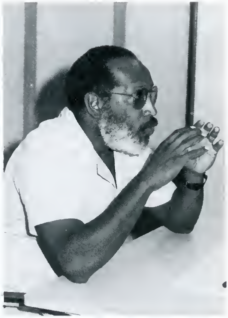
De heren Herdé en Bardouille

Men kan zich afvragen waarom een mogelijke incorporatie niet geschieden kan tot en met het middelbaar beroepsonderwijs en slechts wordt voorgesteld m.b.t. het hoger beroepsonderwijs. Wij willen hiervoor de volgende redenen aanvoeren:

1. de te grote niveauverschillen; bedenk U hierbij alleen al dat bv. het MTS-einddiploma pas toegang geeft tot de technische faculteit;
2. opname van ook het middelbaar beroepsonderwijs zou inhouden dat de ondergrens van de taak- en doelstelling van het Hoger Onderwijs sterk verlaagd zou moeten worden;
3. de huidige toelatingseisen voor de Pedagogische Akademie komen in grote lijnen overeen met die van de meeste bestaande faculteiten van de Universiteit;
4. een op zichzelf staand probleem hierbij vormt het categoriale karakter van ons MBO, d.w.z. dat de verschillende vormen totaal niet op elkaar zijn afgestemd.

Een andere vraag die nu opkomt, is natuurlijk: wat gebeurt er dan met de Kleuterleidstersopleiding? In het voorgaande hebben we deze opleiding inderdaad niet in de beschouwingen willen betrekken. Een ervaringsgegeven is nl. dat binnen de huidige opleiding de MBO-vorm niet aansluit bij de HBO-vorm. In de nieuwe opzet zal daarom gewerkt moeten worden aan een opwaardering van het MBO zonder te trachten deze vorm apart te integreren in het HBO. In de opleiding nieuwe stijl zal er naar alle waarschijnlijkheid dan ook geen plaats meer zijn voor een specifieke opleiding tot kleuterleidster. Tevens anticiperen wij hiermee dan op de ideeën en gedachten die, ook op Aruba, bestaan voor wat betreft de scholing van leerkrachten voor kinderen van de leeftijdscategorie van 4-12 jaar. Het onderscheid zou dus weg komen te vallen en er zou dan sprake zijn van de opleiding van één leerkracht, die bevoegd is voor deze gehele leeftijdscategorie.
Als afsluiting van dit onderdeel van deze voordracht willen wij nog een enkele opmerking maken over het model waarbij de opleiding wordt verzorgd door de Directie Onderwijs. De gedachte de scholingstaak toe te wijzen aan de Directie Onderwijs klinkt, op zijn zachtst gezegd, niet aantrekkelijk. Waarom niet?
1. Wij zijn van mening dat het beleid m.b.t. het onderwijs en de uitvoering ervan niet in één hand dienen te zijn; immers is er sprake van verschillende soorten competenties die, wil het geheel optimaal kunnen funktioneren, gescheiden moeten zijn en blijven.
2. De aansluiting en de integratie met het hoger (universitair) onderwijs zou daardoor belemmerd, zo niet onmogelijk gemaakt worden (hierbij denken aan o.a. de ongebondenheid van wetenschappelijk onderzoek).

Ramon Todd-Dandaré

3. De primaire taak van de overheid is het mogelijk maken van diverse vormen van onderwijs en daarna toezien dat het inderdaad zo goed mogelijk gebeurt; dit is o.i. de interpretatie die gegeven moet worden aan lid 1 van het onderwijsartikel uit de Staatsregeling, dat luidt "Het onderwijs is een voorwerp van de aanhoudende zorg der regering".
4. Door toewijzing van de scholingstaak aan de Directie Onderwijs bestaat het gevaar van bureaucratisering; het streven in het onderwijs moet zijn dat hindering door welke vorm van bureaucratie dan ook moet worden uitgesloten.
5. De stafmedewerkers, die zich ten departemente bezig houden met toezicht, begeleiding, planning, etc. kunnen onmogelijk daarnaast, op part-time basis, het zo noodzakelijke specifieke veldwerk verrichten.
6. Het verschil in karakter tussen de werkzaamheden van de ambtenaar en die van de onderwijsman lijkt in deze niet te overbruggen.
7. Tenslotte zou toewijzing een grote belemmering zijn voor instituutsvorming.

WETTELIJKE REGELING

Rest mij nog één punt ter bespreking, nl. de wettelijke regeling op grond waarvan dit faculteitsmodel zijn beslag zou moeten krijgen.
De huidige opleiding van leerkrachten vindt haar wettelijke grondslag dus in de l.v. Voortgezet Onderwijs, alwaar in art. 5 het hoger beroepsonderwijs als onderdeel van het voortgezet onderwijs wordt vermeld. De artikelen 2 van zowel deze l.v. als de l.v. Basis Onderwijs houden in dat door andere openbare lichamen dan de eilandgebieden (nu dus Aruba en de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen) geen scholen in stand gehouden worden. Incorporatie van de opleiding van leerkrachten in de Universiteit afdeling Aruba (voorlopig spreken we maar over afdeling Aruba; in een eventuele samenwerkingsovereenkomst met de Universiteit van de Nederlandse Antillen zal waarschijnlijk een andere benaming worden gekozen) betekent dus dat in een nieuw te ontwerpen regeling m.b.t. het Hoger Onderwijs →

op Aruba een analoge bepaling als art. 2 van de l.v. Universiteit dient te komen, dat aan het op Aruba te vestigen instituut rechtspersoonlijkheid toekent, en waarbij tevens aangegeven moet worden dat dit instituut in elk geval tot taak heeft het geven van hoger onderwijs. Volgens het regeerprogramma en via het door ons voorgestane model dus voorlopig middels een drietal faculteiten, t.w. een juridische, een socio-economische en een pedagogisch-didaktische faculteit.
Interessant in dit verband is te wijzen op art. 102 lid 3 van de l.v. Voortgezet Onderwijs, dat o.m. zegt dat de in de l.v. opgenomen bepalingen die betrekking hebben op de Hogere Technische Scholen vervallen met ingang van de datum van inwerkingtreding van de l.v. Universiteit Nederlandse Antillen. Dit nu zou op een soortgelijke wijze kunnen geschieden met het instituut voor de opleiding van leerkrachten.

— Voordat ik verder ga, moet ik wijzen op een aspekt dat bij dit alles niet vergeten mag worden. Het betreft de Samenwerkingsregeling tussen Aruba en de Nederlandse Antillen. Alhoewel deze regeling, gezien de tot nu toe mislukte onderhandelingen over een luchtvaartprotocol en de situatie die daarna ontstaan is, misschien geen lang leven is beschoren en, afgezien van de luchtvaartperikelen, zeker gewijzigd zal worden, moet vooralsnog de aandacht gevestigd worden op de artikelen 4 en 6 van deze Samenwerkingsregeling, waarin o.m. de aangelegenheden worden opgesomd die op overeenkomstige wijze geregeld dienen te worden.
Voor wat betreft de opleiding van leerkrachten vormen de leerplannen en de opleidingseisen aangelegenheden die zoveel mogelijk op overeenkomstige wijze geregeld dienen te worden (art. 6). Nu is voor de opleiding van leerkrachten op Curaçao sinds 1 augustus 1985 in werking getreden het "Landsbesluit opleiding onderwijzers 1985". Het voorgaande betekent dus dat bij de inrichting van de Arubaanse opleiding afstemming dient plaats te vinden. Voor aanpassing als gevolg van een eventuele incorporatie in de Universiteit afdeling Aruba, bestaat in elk geval alle ruimte. Concreet: t.a.v. de toelatingseisen zou geen wijziging nodig zijn; de vakeenheden per studiejaar en met name de didaktische inrichting ervan kunnen, met behoud van het niveau over en weer, verschillend zijn; de voordelen van incorporatie, zoals in het voorgaande opgesomd, kunnen eveneens worden verwerkt; tenslotte kan het bestuur, de bekostiging en de formatieplaatsing op eigen of analoge wijze geregeld worden in de nieuw te ontwerpen Arubaanse l.v. Hoger Onderwijs.
Vanwege de nog bestaande onderlinge band (de Arubaanse afdeling van de Universiteit) en vanwege hetgeen bepaald is m.b.t. de samenwerking tussen de beide landen is het raadzaam voor de Arubaanse l.v. Hoger Onderwijs de l.v. Universiteit als model te nemen.
Ook deze Universiteitsl.v. zélf biedt de mogelijkheid tot incorporatie van het opleidingsinstituut voor leerkrachten in de Universiteit. Art. 5 lid 2 zegt nl. met zoveel woorden dat bij landsbesluit andere faculteiten kunnen worden ingesteld; dit landsbesluit regelt tevens welke studierichtingen de nieuwe faculteit omvat en in welke vakken onderwijs wordt gegeven (art. 30 lid 1). Volgens lid 3 dient in dit inrichtingsbesluit ook geregeld te worden: de inrichting en duur van de opleiding, de vakken van het examen dan wel onderdelen daarvan, het tijdstip en de wijze waarop de examens worden afgenomen alsmede de in deze studierichting te behalen graad.
Uit hetgeen naar voren is gebracht kan, naar ik hoop, opgemaakt worden dat spoed geboden is. Wat zou er op korte termijn dienen te gebeuren?

1. Een beslissing moet worden genomen m.b.t. de externe structuur van de opleiding voor leerkrachten; het zal U duidelijk zijn geworden dat wij voorstander zijn van incorporatie in de bestaande Universiteit.
2. Installatie van een werkgroep, die de interne structuur van de opleiding nieuwe stijl ontwerpt.
3. Realisatie van de wetgeving betreffende het Hoger Onderwijs op Aruba; dit laatste dient overigens toch al te gebeuren, ongeacht of incorporatie van de opleiding voor leerkrachten plaatsvindt of niet.

● **PIET PRONK**

Een hernieuwde pedagogische akademie

INTRODUCTIE

1. Momenteel kan helaas worden vastgesteld dat althans met betrekking tot de toekomst van de Arubaanse Pedagogische Akademie en m.b.t. de scholing van leerkrachten op Aruba, de zaken er de laatste tijd niet veel duidelijker op zijn geworden. Er is echter geen onderwijsinstantie op Aruba die de laatste tijd zo vaak onderwerp van diskussie was als de Arubaanse Pedagogische Akademie. Thema van de diskussies was meestal het bestaansrecht van de Akademie, waarover de meningen die in de loop der tijd hierover verkondigd werden nogal ver uit elkaar lagen. In de afgelopen 4 jaar is nu eens verkondigd dat de Akademie definitief gesloten moet worden en dan eens dat de Akademie uitgebouwd moet worden tot een zogenaamd "multifunktioneel centrum".
2. In deze inleiding is het expliciete uitgangspunt dat de, hoewel wisselende, behoefte aan lokale scholing van onderwijsgevenden een *permanent* gegeven is. Met scholing wordt hier bedoeld zowel de initiële scholing als de nascholing van zittende leerkrachten. Het is dan ook van groot belang dat Aruba het aandurft om een scholingsbeleid te bepalen en beslissingen te nemen om deze scholing op optimale wijze vorm en inhoud te geven.
Een scholingsbeleid zal een antwoord moeten geven op de totale problematiek van de scholing van onderwijsgevenden.

Inleider: drs. LYDIA EMERENCIA

3. De problematiek van de scholing van onderwijsgevenden op Aruba is uitermate complex en omvangrijk en speelt zich af op verschillende nivo's. Zonder de pretentie om volledig te zijn wil ik hier de volgende nivo's onderscheiden:

A. Het nivo van het onderwijsbeleid

Op het nivo van beleid is er de vraagstelling

Een scholingsinstituut met meerdere taken

→

met betrekking tot de relatie tussen het algemeen onderwijsbeleid en het scholingsbeleid. Een algemeen onderwijsbeleid dat op integrale wijze standpunten en beslissingen neemt t.o.v. het onderwijs en de zo urgente totale herstrukturering van het onderwijs op Aruba. Een beleid dat tevens aangeeft welke taken weggelegd zijn voor scholing en verzorging.
Het zal voor iedereen duidelijk zijn dat een scholingsbeleid zonder een algemeen onderwijsbeleid onmogelijk is. Het ontbreken van een duidelijk onderwijsbeleid op Aruba is dan ook één van de voornaamste oorzaken van de ambivalentie en de halfslachtige houding die de laatste jaren heeft geheerst met betrekking tot de opleiding en scholing in het algemeen.

B. **Het nivo van het edukatieve systeem en het onderwijssysteem**

De vraagstelling op dit nivo betreft de plaats die scholing van onderwijsgevenden dient te krijgen binnen dit systeem. Een aspekt dat met betrekking tot deze vraagstelling van belang is, is: het feit dat scholing van onderwijsgevenden een verzorgingsfunktie is en aldus deel uitmaakt van de verzorgingsstruktuur. Een eerste implikatie van dit gegeven betreft onder andere de vormgeving van de relatie van deze verzorgingstaak met andere verzorgingstaken.
Een andere implikatie van dit gegeven betreft het beheer van deze verzorgingstaak. De verzorging is primair een taak van de overheid, doch de overheid heeft tevens de keus om deze verzorging in eigen beheer uit te voeren of haar aan derden te delegeren. Tot nu toe is op de Antillen de scholingstaak door de overheid gedelegeerd aan een partikulier schoolbestuur.

C. **Op het Opleidingsnivo**

Op het nivo van de opleiding zelf hebben we te maken met de vraagstelling met betrekking tot de konkrete doelen, inhoud en werkvormen van en in de scholing van leerkrachten. Een diskussie die in nauwe relatie staat met en afgeleid is van de diskussie over het onderwijsbeleid. Duidelijk is dat de Opleiding van Leerkrachten op Aruba het intensieve en komplexe proces van Instituutswerkplanontwikkeling urgent ter hand moet nemen om een optimale scholing van leerkrachten te garanderen. Op ditzelfde nivo is daar ook de vraagstelling met betrekking tot de organisatie van de opleiding. We kunnen hier spreken van de externe struktuur van de opleiding en refereren hiermee aan zaken zoals het aantal leerjaren, de omvang en fasering van de praktische vorming, de urentabellen, het takenpakket, de taakverdelingen enz. Het is logisch dat deze organisatie van de opleiding totaal afhankelijk dient te zijn van al het voorgaande.

4. Dit symposium betreft slechts één van de hierboven genoemde deelproblematieken; namelijk *de plaats van de scholing binnen het totale edukatieve systeem.* Een deelproblematiek die, hoewel niet helemaal te scheiden, toch wel te onderscheiden is van de overige deelproblematieken en dan ook apart, echter niet geïsoleerd, en met de grootste nauwkeurigheid en aandacht benaderd dient te worden. Faktoren die van belang zijn in deze diskussie en uiteindelijk zullen bepalen welke van de vandaag gepresenteerde alternatieven de beste kansen heeft, zijn:

— de eisen van een hedendaagse scholing die alle pretentie van wetenschappelijkheid en professionaliteit heeft en die belangrijke funkties heeft te vervullen;
— de Arubaanse onderwijs- en maatschappelijke realiteit en de mogelijkheden en onmogelijkheden hierbinnen. Wij hebben ten enenmale niet te maken met een blanco situatie. Een van de zeer relevante kenmerken van deze realiteit is b.v. de kleinschaligheid. Vanmorgen zijn U hierover al twee alternatieven aangeboden:
a. de toewijzing van de scholingstaak aan de Directie Onderwijs;
b. een instituut voor Pedagogische Opleidingen als deel van het Hoger Onderwijs. Of nauwkeuriger: als deel van een (Arubaanse of Arubaans-Antilliaanse) Universiteit.
Vervolgens zal ik U een derde alternatief aanbieden, namelijk:
c. een hernieuwde Arubaanse Pedagogische Akademie. Oftewel een *autonoom, scholings*-instituut, met *meerdere* taken. (Een andere niet kompleet identieke term is "multi-funktioneel scholingsinstituut").

5. **De hernieuwde Pedagogische Akademie**

Uitgangspunt van dit alternatief is de bestaande situatie, met echter belangrijke wijzigingen op enkele fundamentele punten:

Het wettelijk kader:

Ook dit alternatief pleit voor incorporatie van het scholingsinstituut binnen het systeem van het Hoger Onderwijs op Aruba. De hernieuwde Pedagogische Akademie zal echter geplaatst worden binnen het systeem van het Hoger Onderwijs, echter als zelfstandig instituut naast de Universiteit.
Deze gedachte is niet nieuw. De nota van de Beleidscommissie "Enseñansa pa Un i Tur" spreekt van zogenaamde "Pedagogische Hogescholen", waartoe de huidige Pedagogische Akademies omgevormd moeten worden en noemt deze de "tweede vorm van instituten van Hoger Onderwijs naast de Universiteit" (pag. 131 BNC-nota).
Zoals U bekend vallen de bestaande Pedagogische Akademies tot nog toe onder de Landsverordening Voortgezet Onderwijs.
Dit gegeven vormt een belangrijke belemmering voor de opleiding om uit te kunnen groeien tot een professioneel instituut die meerdere taken kan verzorgen. Met andere woorden: voor de groei en ontwikkeling van het scholingsinstituut is plaatsing onder het Hoger Onderwijs een conditio-sine-quanon.

De taken van dit instituut

In de loop der jaren zijn er steeds veel meningen en opvattingen geformuleerd met betrekking tot de uitbreiding van het takenpakket van de Pedagogische Akademie. Zo sprak men in het verleden van het zogenaamde ASPA (Arubaanse Sociaal Pedagogische Akademie)-plan en is ook het begrip "multi-funktioneel instituut" veelvuldig gehanteerd en verschijnt dit begrip ook nu in het nieuwe regeerprogramma.
De beleidsnota "Enseñansa pa Un i Tur" was van mening dat behalve de initiële scholing en de nascholing, de nieuwe opleidingsinstituten "meer dan tot nu toe in de bestaande opleidingen het geval is, de band met het onderzoeks- en ontwikkelingswerk moeten aanhalen." De beleidsnotacommissie was van oordeel dat het inbouwen van onderzoeks- en ontwikkelingswerk noodzakelijk is, teneinde zowel de kwaliteit als het maatschappelijk nut van de opleidingsinstituten te verhogen".
Het blijkt dus dat in de vele opvattingen over de noodzaak van uitbreiding van het takenpakket van het Instituut, het argument niet enkel betrekking had op het garanderen van het bestaansrecht en op schaalvergroting van de Akademie. Nee. Met de ontwikkeling van het denken over scholing en opleiding is men over het algemeen meer en meer tot het inzicht gekomen dat uitbreiding van het takenpakket op zich een "must" is, terwille van de *kwaliteit* van de scholing. De eisen die gesteld worden aan de moderne leerkracht maken het noodzakelijk dat hij geschoold wordt aan een instituut dat in meerdere taken geïnvolveerd is.
In Alternatief 1 werd overigens een totaal verschillende redenering opgebouwd, waardoor men na de konstatering dat een instituut alleen ten behoeve van de initiële opleiding weinig of geen bestaansrecht heeft, uitkomt op de konklusie dat de scholingstaak aan de Directie Onderwijs toegewezen →

Hernieuwde APA: autonoom scholingsinstituut met meerdere taken

dient te worden. Naar onze mening leidt echter deze, ook door ons gedeelde, konstatering niet automatisch tot de getrokken konklusie.
Integendeel: wij pleiten voor een *autonoom* instituut met een *verruimd takenpakket* en dat *primair een scholingsinstituut* blijft.
In dit instituut zijn de volgende groepen van taken te onderscheiden:

a. Scholingstaken in het kader van de initiële opleiding

De "pre-service training". Hieronder vallen de scholing van onderwijsgevenden voor het basisonderwijs (kleuter- en lager onderwijs), eventueel tevens de scholing van de verzorgers en opvoeders in de voorschoolse edukatie (opvang van kinderen van 0-4 jaar) en leerkrachten voor het secundair onderwijs.

b. Scholingstaken in het kader van de nascholing van onderwijsgevenden

De "in-service training". Deze nascholing zal dienen plaats te vinden in het kader van:
— een systematische verbetering van de kwaliteit (inhoud/vorm) van het huidige onderwijssysteem;
- een verantwoorde voorbereiding/uitrusting van de reeds in dienst zijnde onderwijsgevenden in het kader van de innovatieplannen. (Denk hierbij bijvoorbeeld aan het invoeren van het Papiamento als instruktietaal).
Wellicht ten overvloede wil ik toch nadrukkelijk opmerken dat met betrekking tot deze taak, dit instituut afhankelijk zal zijn van een uit te stippelen nascholings *beleid,* dat uiteraard in nauwe relatie dient te staan met het algemene onderwijsbeleid, of daar zelfs deel van is. Dit nascholingsbeleid wordt onder primaire verantwoordelijkheid van de overheid vastgesteld, echter in samenspraak met de verschillende betrokken onderwijsorganisaties en -instanties, en uiteindelijk uitgevoerd door het Instituut.

c. Taken die de professionaliteit en kwaliteit van het opleidingsonderwijs bevorderen

Hieronder vallen onder andere vakspecifiek onderzoek en vakspecifieke ontwikkeling en tevens het, in samenwerking met andere instanties, begeleiden van (met name pas afgestudeerde) leerkrachten. Het is duidelijk dat deze onderzoeks- en ontwikkelingstaken niet enkel het opleidingsonderwijs ten goede komen, maar tevens een dienstverlenend effekt naar buiten toe hebben.

d. Taken die de ruime dienstverlenende funktie van dit instituut in verband met vorming en scholing betreffen

Hieronder vallen onder andere informatie en advies, zowel met betrekking tot vorming in het algemeen als tot bepaalde specifieke vormingsgebieden. Deze informatie en dit advies kunnen gegeven worden zowel op verzoek als op eigen initiatief.
De noodzaak van deze dienstverlenende funktie van dit instituut ligt onder andere in het idee van de "permanente edukatie": het besef dat vorming een steeds wederkerend proces dient te zijn en dat daartoe de meest uitgebreide mogelijkheden geboden dienen te worden.
Wij zijn van oordeel dat deze uitbreiding van het takenpakket van het scholingsinstituut tot gevolg heeft dat dit instituut veel meer als in de bestaande situatie haar belangrijke funktie kan vervullen, zowel ten behoeve van het onderwijsveld in het bijzonder als ten behoeve van de gemeenschap in het algemeen.

René Herdé

Wij zijn tevens van mening dat deze uitbreiding van het takenpakket, in combinatie met de wijziging van het wettelijk kader, enorme mogelijkheden meebrengt met betrekking tot flexibiliteit en dynamiek, die belangrijke kenmerken horen te zijn van een scholingsinstituut.
Binnen dit door ons geschetst instituut kan niet alleen op flexibele wijze worden ingespeeld op wisselende scholingsbehoeften. Belangrijk is tevens dat de kontinuïteit en de "scholingservaring" die gedurende jaren worden opgebouwd, "bewaard" en gewaarborgd worden.

3. De beheersstruktuur en de externe relaties

Overwegende dat:
— Zoals hierboven beschreven, dit instituut belangrijke onderwijsverzorgingstaken dient uit te voeren, die zeer nauw gerelateerd zijn aan een door de overheid uit te stippelen onderwijsbeleid;
— dit instituut verzorgingstaken uitvoert, die in nauwe relatie dienen te staan met andere verzorgingstaken, zoals begeleiding, curriculum- en methode-ontwikkeling;
— dit instituut mensen aflevert die te werk zullen worden gesteld bij een van de schoolbesturen die de Arubaanse basisscholen beheren;
— de samenleving in zijn totaliteit belang heeft bij een goed funktionerende opleiding en scholing van leerkrachten;
zullen er enkele belangrijke wijzigingen moeten worden ingevoerd met betrekking tot het beheer en de externe relaties in vergelijking met de bestaande situatie:

1. De huidige situatie waarin de Pedagogische Akademie beheerd wordt door slechts één bijzonder schoolbestuur is principieel onjuist. In deze delen wij volkomen de opvatting zoals naar voren gebracht in het alternatief gebracht door de heer Van Breet. Echter, wij pleiten voor een nieuwe struktuur van beheer van dit instituut, die fundamenteel afwijkt van die in het eerste alternatief, waarbij ons inziens de volgende zaken gegarandeerd worden:

a. **Demokratie:**

Daarom kiezen wij voor een bestuur met een brede vertegenwoordiging van alle bij de scholing van onderwijsgevenden betrokken instanties, waaronder de overheid, schoolbesturen en vakbond. Op deze wijze wordt de bemoeienis van de overheid vastgelegd, terwijl toch anderzijds het beheer vrij is van de bureaucratische mechanismen.

b. **Professionaliteit:**

Daarom een zodanige samenstelling van het bestuur dat hierin tevens zitting hebben mensen van verschillende disciplines en met de noodzakelijke kennis van scholings- en opleidingszaken.

c. **Slagvaardigheid en dynamiek in bestuur:**

Daarom zal in ons concept het beheer gevoerd worden door een *autonoom* bestuur, dat snel en efficiënt kan handelen, uiteraard binnen de aan hem gegeven handelings- en competentiegrenzen.
De voordelen van een autonoom instituut zijn aldus:
— dat de professionalisering van het instituut niet beperkt wordt door bureaucratische mechanismen;
— dat de wetgeving, beleidsvorming en uitvoering van het beleid m.b.t. de scholing niet in handen van éénzelfde instantie zijn geplaatst. In dit verband kan men spreken van een soort "Trias Pedagogica Idea": de scheiding van verschillende soorten competenties ten gunste van de duidelijkheid m.b.t. verantwoordelijkheid, efficiëntie en feedback en controle;
— dat, doordat het beter aansluit bij de bestaande situatie, het sneller gerealiseerd kan worden.
Voor een goed begrip van het concept autonomie in dit verband: Autonoom betekent NIET dat dit instituut scholing verzorgt die los staat van onderwijsbeleid. De uitvoering van deze taken is integendeel afgeleid van en staat in nauwe relatie met dit BELEID. Dus: het is hier NIET 't geval dat de onder- →

wijsverzorging tot de competentie van schoolbesturen gaat behoren.
Wij zijn ons terdege bewust van de problemen die normaal een rol spelen om een goed en functioneel schoolbestuur samen te stellen. Daarom ook zijn wij van mening dat het, althans minimaal de kernfunkties, betaalde en fulltime funkties moeten worden.
2. In de huidige situatie zijn de externe relaties die het instituut onderhoudt met andere onderwijs- en edukatieve instanties overwegend een kwestie van toeval en individuele initiatieven. Ook hierin zal er verandering moeten optreden.
Met name gezien de nieuwe scholings- en dienstverlenende taken en de noodzakelijke samenhang tussen verzorgingstaken, zal dit instituut zonder meer geïnstitutionaliseerde relaties moeten opbouwen met onder andere de afdeling BOT van de Directie Onderwijs, de Biblioteca Nacional en de Instituto di Cultura. Tevens dienen er verschillende vormen van konkrete samenwerking, bijvoorbeeld in projekten of van meer langdurige aard, uitgezocht te worden. Deze geïnstitutionaliseerde externe relaties zijn zowel ten dienste van de kwaliteit van de scholing, als ten gunste van het onderwijs en onderwijsbeleid.

De **Opleidingsstruktuur**

Behalve wijzigingen met betrekking tot het wettelijk kader, het takenpakket, de beheersstruktuur en de externe relaties, zal het nieuwe van de Nieuwe Pedagogische Akademie uiteraard tevens betrekking hebben op de opleidingsstruktuur; zowel de interne (inrichting) als de externe struktuur.

De noodzaak hiertoe is vanwege:
— de veranderde visies en opvattingen m.b.t. de taak en funktie van de onderwijsgevende in het algemeen;
— de urgente eis om de scholing van onderwijsgevenden konkreet af te stemmen op de behoeften van de Arubaanse onderwijssituatie en het Arubaanse kind;
— de doorslaggevende rol van de onderwijsgevende in de innovatie van het onderwijs;
Daar dit punt echter niet het thema is van dit symposium zal op dit moment hier niet verder op worden ingegaan.
5. Tot zover een beschrijving van dit derde alternatief m.b.t. de plaats van de scholing in onze edukatieve en onderwijsstruktuur.
Dit alternatief heeft ook nadelen.
Als voornaamste nadelen kunnen genoemd worden:
a. dat door het laten bestaan van een pedagogisch instituut (of pedagogische hogeschool) naast en los van de universiteit, de mogelijkheden van schaalvergroting niet benut worden;
b. dat uitgaan van een bestaande situatie mogelijkerwijs tevens problemen met zich meebrengt, daar het moeilijker is (kan zijn) om los te komen van bepaalde vastgeroeste tradities en achterhaalde werkwijzen.
Toch zijn wij van mening dat dit alternatief zeker goede mogelijkheden biedt voor een verantwoorde uitvoering van de scholingstaak op Aruba, hoewel erkend moet worden dat de vele andere deelproblematieken tevens urgent aangepakt moeten worden, voordat we werkelijk van optimale scholing kunnen spreken.
Het voornaamste voordeel van dit instituut, in vergelijking met de andere alternatieven, is dat dit instituut zonder meer de waarborg biedt dat SCHOLING primair staat.

Scholing afstemmen op de behoefte van het Arubaanse kind

6. **Resumé**

Tot slot een klein resumé en enkele accenten:
— De scholingsproblematiek is een complexe en omvangrijke problematiek, waarin verschillende deelproblematieken te onderscheiden zijn die in nauwe relatie met elkaar staan.
— De scholing van onderwijsgevenden op Aruba kan pas optimaal vorm krijgen als daadwerkelijk de complexiteit van haar problematiek erkend wordt en deze problematiek op systematische wijze aangepakt wordt.
— De deelproblematiek m.b.t. de plaats van scholing in ons edukatieve en onderwijssysteem is urgent. Een oplossing van deze deelproblematiek is daarom dan ook urgent.
Het symposium van vandaag wil de diskussie m.b.t. dit punt op gang brengen.
— Het door ons gepresenteerde alternatief is een poging om, rekening houdende met enkele belangrijke struktuurvoorwaarden (zoals o.a. flexibiliteit, dynamiek, slagvaardigheid, kontinuïteit enz.), voor een optimale scholing en met de realiteit van de Arubaanse onderwijs- en maatschappelijke situatie, een zo gunstig mogelijke oplossing te bieden voor de hierboven genoemde deelproblematiek.
— In het door ons gepresenteerde alternatief is scholing steeds geplaatst in het kader van onderwijsbeleid, veranderde eisen en behoeften en onderwijsverzorging. Getracht is om een evenwicht te vinden tussen — enerzijds de noodzaak tot *integratie* en — anderzijds het belang van *specialisatie* en *institutionalisatie van scholingservaring en "know-how"*.
— Tevens is getracht een evenwicht te vinden tussen de realiteit van de bestaande situatie en anderzijds de wenselijke situatie m.b.t. scholing die we voor ogen hebben. In dit verband een belangrijk voordeel boven het alternatief van universiteitsfaculteit, daar we eigenlijk de hele universiteit zouden moeten creëren.

Tot slot:

We zijn voorstander van een planmatige en systematische benadering van de scholing van onderwijsgevenden. Onze oprechte hoop is dan ook dat dit symposium hiertoe een positieve start mag zijn.

Opgesteld in samenwerking met drs. José Fernandes-Perna

De A.P.K. en het hoger onderwijs

SYGMUND J. MONTESANT

1. **Omschrijving van namen en begrippen**

A.P.K.:
Akademia Pedagógiko Korsou
— kleuterleidstersopleiding (MBO)
— onderwijzersopleiding (HBO)
— lerarenopleiding (HBO)

I.P.S.O.:
Instituut voor Pedagogische en Sociale Opleidingen
(bevoegd gezag voor de kleuterleidstersopleiding en de onderwijzersopleiding)

S.L.O.C.:
Stichting Leraren Opleiding Curacao
(bevoegd gezag voor de lerarenopleiding)

Hoger Onderwijs:
Hoger Beroepsonderwijs (HBO) en Wetenschappelijk Onderwijs (WO).

2. **Aard en oorsprong van de problematiek van hoger onderwijs op Curacao** (1977/1978/1979)

a. Bij de voorbereidingen van de landsverordeningen Basisonderwijs / Voortgezet Onderwijs / UNA werd door de APK geconstateerd dat aan het begrip "Hoger Onderwijs" niet onder alle omstandigheden dezelfde inhoud werd gegeven.

b. Bepaalde vormen van HBO werden in de Landsverordening Voortgezet Onderwijs geplaatst en andere werden in de Landsverordening UNA opgenomen. De Onderwijzers- en Lerarenopleiding als vormen van HBO moesten in de Landsverordening Voortgezet Onderwijs blijven en de HTS zou in de Landsverordening als faculteit worden opgenomen.

Landsverordening Voortgezet Onderwijs
Artikel 3

Het voortgezet onderwijs omvat het onderwijs dat wordt gegeven na het basisonderwijs, met uitzondering van het onderwijs geregeld in de Landsverordening Universiteit Nederlandse Antillen en haar uitvoeringsbesluiten.

Artikel 5

Het voortgezet onderwijs wordt onderscheiden in:
a. voorbereidend wetenschappelijk onderwijs;
b. hoger en middelbaar algemeen voortgezet onderwijs;
c. hoger, middelbaar en lager beroepsonderwijs.

Artikel 12

Beroepsonderwijs wordt gegeven aan:
a. scholen die voorbereiden voor technische beroepen;
b. scholen die voorbereiden voor dienstverlenende en verzorgende beroepen, voor het huishouden en voor beroepen van administratieve aard;
c. scholen die voorbereiden voor agrarische beroepen;
d. scholen voor de opleiding van onderwijzend personeel;
e. scholen die voorbereiden voor niet onder a tot en met d genoemde beroepen.

Artikel 12 lid 4

Tot de scholen voor de opleiding van onderwijzend personeel worden gerekend de opleidingsscholen voor kleuterleidsters, de opleidingsscholen voor onderwijzers en de opleidingsscholen voor leraren.
De opleidingsscholen voor kleuterleidsters zijn scholen voor middelbaar beroepsonderwijs; de opleidingsscholen voor onderwijzers en die voor leraren zijn scholen voor hoger beroepsonderwijs.

c. In allerlei vormen werd er van APK-zijde tegen deze vorm van discriminatie gereageerd.
Hierbij baseerde de APK zich o.a. op de volgende overwegingen:
— Bij het ontwerpen van de landsverordening Universiteit van de N.A. is te weinig rekening gehouden met de Nota Hoger Onderwijs in de Toekomst en de daarin vermelde aanbevelingen.
Idem ontwikkelingen elders t.a.v. het samenvoegen van de vormen van HBO en het Wetenschappelijk Onderwijs.

— De kleinschaligheid van de N.A. (Cur.) en het ontbreken van "universitaire" tradities rechtvaardigen een versnelde invoering van de "integratie-gedachten".

— Het is financieel-administratief-technisch beter de hogere vormen van onderwijs (HBO en WO) samen te voegen. (administratie/reproduktiemogelijkheden/kantine enz.).

— Vanuit accomodatief oogpunt is het alleszins wenselijk en noodzakelijk de hogere vormen van onderwijs samen te voegen.

— Vanuit het oogpunt van studie-faciliteiten en studentenkontakten is het aanbevelenswaardig de hogere vormen van onderwijs samen te voegen. (kollegezalen/studiezalen/bibliotheek/vergaderzalen/ kontakten verschillende vakrichtingen/sociale kontakten studenten enz.).

— Vanuit onderwijskundig- en professionaliseringsoogpunt is het in feite een must de hogere vormen van onderwijs samen te voegen. (zie boven/audio-visuele media/efficiënte gebruikmaking van mankracht/sportvelden/gymzaal/enz.).

d. De strijd culmineerde in een petitie aan de leden der Staten van de Nederlandse Antillen in december 1978.
De APK deed een dringend beroep op de Staten om artikel 102 lid 3 van de landsverordening regelende het voortgezet onderwijs in dier voege te wijzigen dat in plaats van "de hogere technische scholen" gelezen wordt "het hoger beroepsonderwijs".

Artikel 102 lid 3

De in deze landsverordening opgenomen bepalingen die betrekking hebben op de hogere technische scholen werken terug tot en met 1 oktober 1972 en vervallen met ingang van de datum van inwerkingtreding van de landsverordening Universiteit Nederlandse Antillen. Indien de bepaling van artikel 5, tweede lid, dan wel de bepaling van artikel 28, vierde lid, van de Landsverordening →

Wordt de Arubaanse jeugd de lachende derde?

Universiteit Nederlandse Antillen toepassing vindt ten aanzien van één der in deze landsverordening genoemde opleidingen voor hoger beroepsonderwijs treden de daarop betrekking hebbende bepalingen met ingang van een bij landsbesluit te bepalen tijdstip buiten werking.

e. Het uitblijven van succes in onze strijd t.b.v. een correcte en consequente hantering van het begrip "Hoger Onderwijs" bij de goedkeuring van de Landsverordeningen Voortgezet Onderwijs en UNA, heeft ons doen besluiten naar andere wegen te zoeken om ons uiteindelijk doel — de professionalisering van onze opleidingen — te bereiken.
— Wij opteren voor een *Landsverordening regelende het Hoger Onderwijs* (let wel dus niet "Landsverordening UNA").
— In de "Landsverordening regelende het Hoger Onderwijs" zal dan zowel de regelgeving van het hoger beroepsonderwijs als die van het wetenschappelijk onderwijs aan de orde moeten komen.

— Het is nl. zaak dat de opleidingen voor onderwijsgevenden van de knellende band van het V.O. verlost worden, zodat de professionalisering ongeremd kan plaatsvinden.

— De centralisatie qua onderkomen van de vormen van hoger onderwijs is wenselijk, doch geen conditio sine qua non.

3. **Standpunt van de Beleidsnota-commissie aangaande het Hoger Onderwijs en de voorgestelde Educatieve Struktuur**

a. De commissie onderschrijft tot op zekere hoogte dit streven naar een concentratie van alle vormen van hoger onderwijs binnen een universiteit, vooral vanwege de schaalvoordelen verbonden aan een dergelijke concentratie.

Nochtans pleit de commissie tevens voor het instellen van een tweede vorm van instituten voor hoger onderwijs naast de universiteit, t.w. pedagogische hogescholen.

b. Het onder 3a gestelde rijmt met hetgeen wij hierboven gesteld hebben. De commissie pleit echter niet direct voor een "Landsverordening regelende het Hoger Onderwijs" zoals wij onder 2e gesteld hebben.

c. De externe educatieve struktuur BNC. Zie bijlage 1 (schema).

4. **Standpunt van de UNESCO (A General Survey of Higher Education Neth. Ant.)**

As regards the overall organization of post-secondary education, a choise between two alternatives can be considered:

— Alternative A: to integrate all the forms of post-secondary education in one, giving the UNA the responsibility for preparing students for the various short-cycle diplomas (for example, MTS, MAO and possibly teacher-training activities).

— Alternative B: to upgrade existing institutions that provide an upper secondary education, the MTS, MAO and teacher-training colleges, and define clearly the relationship between them and the UNA. Each institution would function independently in this case.

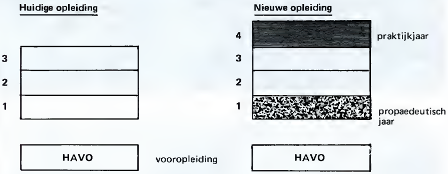
5. **De Nieuwe Onderwijzers Opleiding op de APK en de perspectieven**

Zie schema (informatie nieuwe onderwijzersopleiding).

S. J. MONTESANT,
directeur Akademia Pedagógiko Korsou

Schematische weergave van de belangrijkste en meest opvallende wijzigingen in de struktuur en inrichting van de nieuwe onderwijzersopleiding

STRUKTUUR/DUUR

INRICHTING/CURRICULUM/DIVERSEN

	Huidige opleiding (t/m 1987)	Nieuwe opleiding (gestart in 1985)
Vgl. met Ned.	"Kopie" van de Ned. P.A.	Geen kopie van de Ned. P.A., noch van de in 1984 in Nederland gestarte PABO.
Bevoegdheid	1e t/m 6e leerjaar basisschool	1e t/m 6e leerjaar basisschool
Duur	3 jaar	4 jaar (inclusief praktijkjaar)
Praktijk (pr. dagen)	1e j. min. 30 dagen (IP/SP) 2e j. min. 30 dagen (IP/SP) 3e j. min. 60 dagen (SP) 120 dagen	1e j. min. 15 dagen (excl. IP) 2e j. min. 48 dagen (IP/SP) 3e j. min. 60 dagen (IP/SP) 4e j. min. 200 dagen (SP) 323 dagen
Theorie (lesuren)	min. max. 1e j. 1080 1120 2e j. 1080 1120 3e j. 600 600 2760 2840	min. max. 1e j. 1150 1255 2e j. 1025 1100 3e j. 510 700 4e j. 80 120 2765 3075

RICHARD HARMS

Enige notities over de toekomst van de scholing van de onderwijsgevenden op Aruba

Co-referaat van de Directie Onderwijs ten behoeve van het symposium "De toekomst van de scholing van de onderwijsgevenden op Aruba", Aruba, 11-12 april 1986.

1. De aktieve participatie van de Directie Onderwijs in de diskussie over een zo belangrijk onderwerp als de toekomst van de scholing van de onderwijsgevenden is vanzelfsprekend.
Het feit dat niet de Directie Onderwijs maar een andere instantie het initiatief heeft genomen om deze diskussie weer op te pakken, mag niet worden opgevat als een gebrek aan belangstelling van de zijde van de Directie Onderwijs voor de scholingsproblematiek, maar wijst op de intrinsieke betrokkenheid van anderen bij de ontwikkeling van het onderwijs op Aruba, waaraan de Directie Onderwijs uiteraard zijn volle medewerking wil geven.
Deze intrinsieke betrokkenheid wordt geenszins teniet gedaan door het mogelijk eigenbelang van de initiatiefnemer van dit symposium, de Arubaanse Pedagogische Akademie. Aan de APA en het organiserend comité betuig ik dan ook namens de Directie Onderwijs mijn waardering voor dit initiatief.
2. Vooraf wil ik stellen dat de Directie Onderwijs met betrekking tot het vraagstuk van de toekomst van de scholing van de onderwijsgevenden op Aruba op dit ogenblik slechts een voorlopige mening heeft.
De complexiteit van dit vraagstuk eist de nodige studie en diskussie, voordat tot een definitieve meningsvorming kan worden gekomen.
Deze interne diskussie heeft nog slechts gedeeltelijk plaats gevonden, maar zal op zeer korte termijn voortgezet en afgerond moeten worden.
Ten aanzien van de op dit symposium gepresenteerde alternatieven voor de organisatie van de scholing neemt de Directie Onderwijs thans dan ook slechts een voorlopig standpunt in.
3. Bij de bepaling van zijn standpunt met betrekking tot de toekomst van de scholing van onderwijsgevenden en de gepresenteerde alternatieven voor de organisatie hiervan, is de Directie Onderwijs van de volgende punten uitgegaan.
4. De diskussie die nu wordt gevoerd, betreft niet de toekomst van de Arubaanse Pedagogische Akademie als zodanig, maar de blijvende noodzaak van scholing van onderwijsgevenden op Aruba, zowel voor wat betreft de initiële opleiding, als de nascholing.
De Directie Onderwijs is van oordeel dat de ontwikkelingen van de laatste jaren genoegzaam hebben aangetoond dat de APA in haar huidige vorm, als een instituut uitsluitend voor de initiële opleiding van kleuterleidsters en onderwijzers, geen recht van bestaan meer heeft.
5. De Directie Onderwijs is van mening dat de scholing van onderwijsgevenden niet als een op zichzelf staande zaak mag worden beschouwd.
Scholing is een voorziening die gecreëerd is om:
— het onderwijs van gekwalificeerde leerkrachten te voorzien, en
— de leerkrachten blijvend in staat te stellen om hun taak als onderwijsgevende zo optimaal mogelijk te vervullen.
Scholing vervult dus een toeleverende en ondersteunende funktie en ditzelfde geldt voor enkele andere voorzieningen zoals:
— de onderwijsbegeleiding;
— het onderzoeks- en ontwikkelingswerk;
— de onderwijsplanning en
— de informatieverschaffing.
Deze voorzieningen met eenzelfde toeleverende en ondersteunende funktie worden de verzorgingsvoorzieningen van het onderwijs genoemd en tezamen vormen zij de verzorgingsstruktuur ten behoeve van het onderwijs.
De Directie Onderwijs is van mening dat de scholing van onderwijsgevenden steeds in het kader van de verzorgingstaken ten behoeve van het onderwijs moet worden gezien. De diskussie over de toekomstige organisatie van de scholing moet dan ook in 't breder kader van de diskussie over de organisatie van alle verzorgingstaken tezamen worden gevoerd.
6. De Directie Onderwijs is van mening dat er zowel principiële als praktische redenen →

zijn aan te voeren voor de organisatorische, programmatische en fysieke integratie van de verschillende verzorgingstaken.
De principiële reden is dat de onderwijsverzorgingstaken belangrijke beleidsinstrumenten zijn en door integratie van de verschillende verzorgingstaken wordt de kracht van dit instrument vergroot.
De uitvoering van het beleid zal alsdan met grotere doelmatigheid en slagvaardigheid kunnen gebeuren en U zult het met ons eens zijn, dat voor het voeren van een aktief en construktief onderwijsbeleid, doelmatigheid en slagvaardigheid in de uitvoering van eminent belang zijn.
7. De praktische redenen voor de integratie van de verschillende verzorgingstaken zijn naar het oordeel van de Directie Onderwijs de volgende:
— door de integratie van de verschillende verzorgingstaken krijgt men een concentratie van de beschikbare expertise, hetgeen, mits goed georganiseerd, tot een grotere doelmatigheid en kwaliteit in de uitvoering van alle verzorgingstaken leidt;
— deze grotere doelmatigheid in de uitvoering leidt op haar beurt tot financiële besparingen, hetgeen onder de huidige omstandigheden een niet te miskennen voordeel is;
— door de integratie van de verschillende verzorgingstaken zal het slepende vraagstuk van de levensvatbaarheid van de initiële opleiding voorgoed tot het verleden gaan behoren.

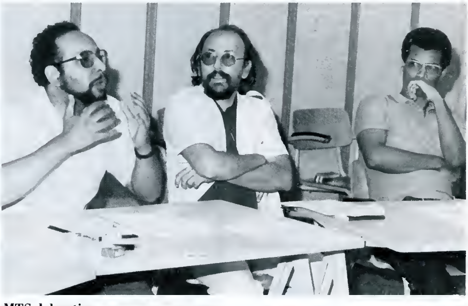
De organisatorische integratie van de verschillende verzorgingstaken zal onder meer kunnen inhouden dat degenen die thans werkzaam zijn in de onderwijsbegeleiding ook ingezet kunnen worden bij de scholing of de ontwikkeling en omgekeerd.
8. Op basis van bovengenoemde uitgangspunten komt de Directie Onderwijs tot de volgende voorlopige standpunten met betrekking tot de drie gepresenteerde alternatieven voor de toekomstige organisatie van de scholing van onderwijsgevenden hier op Aruba.
9. Het eerste alternatief, de toewijzing van de scholingstaak aan de Directie Onderwijs, bevat een aantal elementen die overeenkomen met de uitgangspunten van de Directie Onderwijs; deze elementen zijn:

— de scholing van onderwijsgevenden wordt expliciet opgevat als een onderdeel van de meer omvattende verzorgingsstruktuur;
— er wordt gepleit voor de organisatorische integratie van de scholing met de overige verzorgingstaken;
— het pleidooi voor de integratie van de verschillende verzorgingstaken wordt in grote lijnen op dezelfde (principiële en praktische) argumenten gebaseerd.
10. Het tweede alternatief, een instituut voor pedagogische opleidingen als onderdeel van een meer omvattend instituut voor hoger onderwijs, bevat weinig tot geen elementen die overeenkomen met de uitgangspunten van de Directie Onderwijs.
Het apart organiseren van de scholing betekent dat men niet, of slechts gedeeltelijk, van mening is dat de scholing een essentieel onderdeel van de onderwijsverzorging is, dat als zodanig met de overige verzorgingstaken tot een geheel gebundeld zou moeten worden. Zowel de principiële als praktische voordelen van de integratie van de verschillende verzorgingstaken gaan in dit alternatief verloren.

APA meer dan alleen opleiding voor kleuterleidster en onderwijzer

Daarbij komt nog dat naar het oordeel van de Directie Onderwijs de incorporatie van de scholing in een instituut voor hoger onderwijs alleen dan aanvaardbaar is, wanneer Aruba de zeggenschap over dit instituut volledig in eigen handen heeft.
11. Het derde alternatief, eem autonoom instituut met meerdere taken, bevat eveneens slechts enkele elementen die overeenkomen met de uitgangspunten van de Directie Onderwijs; deze elementen zijn:
— de scholing wordt opgevat als een onderwijsverzorgingstaak, die zeer nauw gerelateerd is aan een door de overheid uit te stippelen onderwijsbeleid;
— de interdependentie van de verschillende verzorgingstaken wordt expliciet erkend en uitgaande van de premisse van een autonoom instituut wordt dan gepleit voor nauwe, geïnstitutionaliseerde samenwerkingsbanden met andere instanties om tot een onderlinge afstemming van werkzaamheden te geraken.
Ondanks deze erkenning van de interdependentie van de verschillende verzorgingstaken wordt in dit alternatief niet gekozen voor de daadwerkelijke integratie van deze taken en hierdoor gaan de principiële en praktische voordelen van zo'n integratie ook in dit alternatief verloren.
Daar komt nog bij dat in dit alternatief, net zoals overigens ook in het tweede alternatief, door het apart stellen van de scholingstaak, zowel het levensvatbaarheidsprobleem, als het probleem van onnodige overlap in de uitvoering van verzorgingstaken levensgroot opdoemen.
Tenslotte is de Directie Onderwijs met betrekking tot dit derde alternatief van mening, dat indien gekozen wordt voor een multi-funktioneel instituut, de overheid een grotere mate van zeggenschap in het funktioneren van dit instituut zal moeten hebben.
12. Concluderend kan dus worden gesteld dat de Directie Onderwijs meer van haar uitgangspunten terugvindt in het eerste alternatief, de toewijzing van de scholingstaak aan de Directie Onderwijs. De Directie Onderwijs geeft daarom ook voor wat betreft de organisatie van de scholing van onderwijsgevenden de voorkeur aan dit alternatief, echter met de proviso dat het hier een voorlopige mening betreft. ●

MTS-delegatie

Co-referaat Simar

Simar ta gradisí e komishon organisadó pa e invitashon pa e simposio aki i e oportunidat di por trese su punto di bista dilanti komo e sindikato ku ta representá gran mayoria di trahadónan den enseñansa.
E luna aki ta dos aña pasá ku APA i Simar a tene un kongreso pa selebrá nan di tres lustro. Un kongreso ku a kosta bastante tempo i energia pa prepará i organisá.
Pakiko mi ta menshoná e kongreso aki? Pasobra na '84 no tabata promé biaha ku Simar a organisá òf yuda organisá kongreso, konferensia, workshops èts. den un intento pa mehorá nos enseñansa i pa bin ku rekomendashonnan pa gobierno- i instansianan, ku ta karga responsabilidat pa e maneho di enseñansa.
Pero kiko nos a ripará den tur e añanan aki ku a pasa? I aki mi kier sita palabranan di e tempo ei presidente di Simar, Madonna Stephens, den un entrevista den Skol & Komunidat februari 1984: "tanten ku no tin un kooperashon estrecho entre instansianan ofisial i sindikato, masha poko ta wòrdo lográ. Si instansianan ofisial di nan banda nó apoyá, nó tuma inisiativa, difisilmente un sindikato por logra algo".
Mi ta spera ku e simposio aki lo no keda un intento en vano. Mi ta spera pa e komishon organisadó i nos tur ku ta bèrdaderamente interesá den e kalidat di nos enseñansa na bienestar di nos komunidat, ku e dianan aki lo generá (a korto plaso kaba) e kambionan nesesario enkuanto e formashon di maestronan na Aruba.
Nó por papia di e lugá di e formashon di maestro den e *struktura eksterno* di nos sistema edukashonal sin pensa i formulá kua ta e *metanan* di e formashon di maestronan.
Simar ta mira dos meta general:
a. desaroyo di abilidatnan profeshonal;
b. desaroyo di un aktitut i mentalidat krítiko responsabel i sosial.

Ad a.

E desaroyo di *abilidatnan profeshonal* mester garantisá ku e maestro por duna e mucha e chèns pa desaroyá su mes mas ampliamente posibel.
Ta trata aki di abilidatnan pedagógiko, psikológiko, didáktiko, kreativo i organisatorio.
Señor Leonard Shorey di University of the West Indies, den su "keynote-address" titulá "the quality of education and teacher training", a bisa 2 aña pasá den e kongreso ya menshoná:
"The professional teacher must know his subject and he must know about the learner." I mas aleu: "I am thinking of enlightened, imaginative teaching, where the teacher sees himself as guide and resource person rather than a mere purveyor of information."
Leonard Shorey ta papia tambe di e edukashon kontinuo di e maestro di skol: "one important criterion of the true professional is that he seeks to keep up-to-date in his professional field. In-service education is therefore an essential element in the overall provisions for teacher education."
E ta papia di e responsabilidat di e instituto mes, gobierno, sindikato i nos ta añadí: kualkier direktiva ku ta manehá un instituto asina.

Orador: BURNY EVERY

Ad B.

Desaroyo di aktitut i mentalidat krítiko, responsabel i sosial ta nesesario pa garantisá ku e maestro lo ta un persona envolví den i kapas pa analisá e prosesonan ku ta tuma lugá den nos komunidat, ku ta tribi di tuma posishon i ku ta tuma komo su enkargo personal pa kontribuí na adelanto, den tur sentido, di pueblo en general i di e klase trahadó i su alumno en espesial.
E formashon di e maestro di skol mester ta basá riba nesesidatnan den e nos komunidat. No solamente nesesidatnan kuantitativo (kuanto maestro mester tin) pero nesesidatnan ideológiko, kultural i sosial.
Edukashon di generashonnan ta dependé di e abilidat. aktitut i mentalidat di e maestro di skol. I si e formashon ta di vital importansia anto meskos ta konta pa e organisashon.
Simar kier duna su kontribushon aktivo pa buska forma- i strukturanan mas adekuá pa e formashon aki, orientá riba nesesidatnan lokal i e mucha Arubiano.
Un formashon ku no ta resultá den maestronan, manera e pida poesia di Walt Whitman ta ponemi pensa.
— A child said "What is the grass?" fetching it to me with full hands;
How could I answer the child? I do not know what it is any more than he.

Of pa bai hopi mas siglo pasá kaminda un poesia tradusí for di Sanskrit ta bisa:
— If a professor thinks what matters most
Is to have gained an academic post
Where he can earn a livelihood, and then
Neglect research, let controversy rest,
He's but a petty tradesman at the best,
Selling retail the work of other men. —
Enkuanto e organisashon di e formashon di maestro mester distinguí diferente nivel di strukturashon i organisashon:
a. E nivel makro: e lugá di e formashon den e struktura eksterno di nos sistema di enseñansa.

Nos kier men e.o.:
— bou di kua tipo di enseñansa e formashon ta kai;
— kua ta su legislashon;
— kua ta su struktura di mantenshon (ken i kon ta manehá e instituto);
— kua i kon relashonnan ku otro tipo di enseñansa i otro instansianan di enseñansa ta;
— kua i kon relashon ku sindikato ta;
— kua i kon relashonnan ku mayornan i e 'veld' ta;
— kiko ta e relashon entre maneho di enseñansa i maneho di formashon, ku otro palabra kon e formashon di maestro tin ku kontribuí i/òf antisipá riba maneho di enseñansa.
b. Tin tambe *e nivel meso:* e organisashon i strukturashon riba nivel di e instituto mes.
Na e nivel aki tambe por distinguí un banda eksterno i un banda interno.
Ku e struktura eksterno nos kier men e.o.:

→

Kongreso di 1984: "Kalidat di Enseñansa: e reto di añanan '80"

- e kantidat i organisashon di añanan di estudio;
- kon e studiante ta progresá di un aña pa otro;
- kon e instituto ta agrupá e studiantenan;
- kon e instituto ta parti e tareanan bou di dosente i su direktiva ets.

Ku e struktura interno nos kier men e parti ku ta toka mas tanto e *kontenido* di e formashon di e maestronan.
Kiko ta e puntonan di salida ku ta determiná su metanan general i konkreto.
Nó por papia di organisashon i strukturashon riba ningun nivel eksterno sin tene e parti interno, e *kontenido,* na bista.
Simar ta di opinion ku ta mas ku tempo pa sigui hasi estudio, análisis i evaluashon di nos formashon di maestro riba tur dos nivel.
Pasobra ta bira mas ku tempo pa bini ku inovashon i restrukturashon riba tur dos nivel.
Pero: Simar ta kere den un aserkamento *integral* i *fundamental.*
Simar no ta di akuerdo ku un aserkamento fragmentá i ku solamente metanan riba korto plaso.
Importante ta alabes ku mester tin un relashon estrecho entre e inovashon i restrukturashon di e formashon di maestro i e maneho total di enseñansa.
Esaki no kier men ku mester kambia tur kos den un solo bes, pasobra tur hende ta komprondé ku esei nó ta posibel.
Pero skohe pa un aserkamento integral kier men sí ku kada kambio, kada pida restrukturashon mester por pas den un kuadro mas grandi i mester ta relatá ku otro.
Simar ta di opinion ku for di prinsipio mester envolví sindikato, representando trahadónan i futuro trahadónan riba tereno di enseñansa.
I mester yega un momento den e proseso pa envolví mayornan.
Tópiko di e simposio aki ta e lugá di e formashon di maestronan den e struktura eksterno di nos sistema di enseñansa.
E lugá aki lo determiná si e formashon di maestro ta uno den kua tin lugá pa:
- fleksibilidat;
- dinamismo;
- posibilidat pa krese;
- kontinuidat;
- profeshonalismo.

Ora di skohe, i tin tres alternativa riba mesa, nos por stipulá kaba, sin bai den detaye, ta mas ku kla ku preferensia pa kalke alternativa mester ta uno bon pensá i no uno segun konbenensia.
Hopi krítiko mester studia i evaluá diferente aspekto, e.o.: e legislashon, e mantenshon i e relashonnan entre e instituto i otro instansia, skolnan i gruponan den nos komunidat.
Pasobra manera Shorey a kaba su charla "Education is everybody's business".
Nos ta bolbe ripití: pa kua alternativa ku skohe, no por lubidá ku finalmente ta bai pa hasi posibel ku por forma maestronan di skol na un manera ku ta kuadra máksimamente ku e metanan di e formashon di maestro.
Mi ta sigur ku ya kaba tur presente por a ripará ku Simar nó a bin awe pa laga sa pa kua di e 3 alternativanan presentá Simar ta skohe.
Esaki nó ta ekskluí ku e momento desisivo ei por kai pa Simar den un tempo basta serkano.
Nos ta di opinion ku ainda falta un estudio i mas elaborashon di e alternativanan.

Burny Every, Piet Pronk en Eddy Croes

Simar kier hasi si algun remarke òf pregunta pa ku kada alternativa.

ALTERNATIVA I:
Formashon di maestro di skol komo tarea di gobierno

Simar ta ekspresá un miedo, fundá riba eksperiensianan den pasado, pa ku e strukturanan burokrátiko i e esfera polítika-partidista ku ta karakterisá funshonamento di instansianan di gobierno en general.
E manera aki di traha di instansianan di gobierno, ku ta sumamente inefisiente, lo por ta un peliger serio pa e formashon óptimo di e maestronan di skol.
Simar ta di akuerdo ku algun ponensia tresí dilanti den e alternativa aki:
- mester tin un relashon estrecho entre maneho di formashon i maneho di enseñansa en general;
- mester tin un relashon estrecho entre formashon na un banda i otro tiponan di kuido di enseñansa;
- espesialmente mester tin un relashon estrecho entre: formashon di maestro di skol na un banda i guia di alumno i maestro, i tambe desaroyo di kurikulo i método na otro banda;
- mester tin formanan di kooperashon konkreto entre esnan ku ta forma maestro i esnan ku ta envolví den otro tareanan di kuido di enseñansa.

Pero, pa Simar ta un pregunta grandi si e alternativa aki en bèrdat por realisá tur e puntonan aki òf si e alternativa aki ta e úniko forma pa garantisá e puntonan aki.
Nos tur sa ku aktualmente integrashon i sinkronisashon di trabou den gobierno (tanto inter- komo intra-departamental) ta laga hopi di deseá!
Simar por ta di akuerdo mas aleu ku ta trata di nesesidatnan ku ta kambia, tanto pa ku formashon inisial, komo pa ku rekapisitashon. Esaki ta eksihí un organisashon i struktura fleksibel.
Pero: pa Simar ta un pregunta grandi si e fleksibilidat aki ta posibel den kuerpo gubernamental.
Simar por ta di akuerdo ku por tin sierto peliger pa laga un instituto úniko manera APA kai solamente den man di ún direktiva di skol partikular.
Pero: pa Simar ta un pregunta grandi si hinka tur-kos-den-man-di-gobierno ta un mihó alternativa.

ALTERNATIVA II:
Fakultat Pedagógiko na Universidat

1. Un di e argumentonan hopi fuerte pa e alternativa aki ta e nesesidat na konsentrashon di formanan di enseñansa halto, pa motibo di e "kleinschaligheid" di nos pais.
2. Sin duda inkorporashon den e sistema di enseñansa halto tin hopi bentaha.
3. Simar ta remarká ku e alternativa aki lo por trese hopi komplikashon pa motibo ku no ta toka solamente un inkorporashon den e sistema di enseñansa halto, pero alabes un strukturashon kompleto di e sistema di enseñansa halto aki mes.

ALTERNATIVA III:
Un instituto autónomo pedagógiko ku mas tarea

E alternativa aki ta esun ku ta para menos →

leu di e realidat aktual. Esaki kisas por ta bentahoso: menos komplikashon.
Pero e por resultá tambe desbentahoso: difísil pa deshasí di kustumbernan i tradishonnan atrasá den formashon di maestro.
Entre otro lo por ta difísil tambe pa restrukturá e mantenshon di e instituto aki.
Simar ta sostené e inisiativa pa un biaha mas trese e problemátika di formashon di maestro di skol bou di atenshon.
I despues di nó solamente skucha i diskutí e dos dianan aki den un grupo chikito, Simar lo mester bai bèk den propio seno, sondeá pensamento di su base, pa trese un opinion definitivo i kla padilanti.
Simar ta kontento, i nos por bisa esei sin eksagerá, ku ta grasias na APA i Simar mes, ku e problemátika aki, ta keda den atenshon. Mi ta referí naturalmente atrobe na e Kongreso di 1984 "Kalidat di Enseñansa: e reto di añanan '80" den kua e formashon di maestro tabata un di e temanan sentral.
Ban spera ku añanan '80 nó kaba sin ku nos kumpli ku e reto aki.

Frank Zaandam

P'esei pa finalisá Simar ta mustra gobierno i direktiva di skol riba nan responsabilidat pa yuda buska un solushon satisfaktorio pa e problemátika di e formashon di maestro di skol, pasobra den pasado e interes di tanto SMOA komo Gobierno a laga hopi di deseá!

Di parti di Simar lo siguiente:
Ta tristo pa konstatá ku direktiva partikular di e instituto APA, SMOA, no ta presente awe na e simposio ku sú instituto a organisá. Maestronan trahando pa e doño di trabou aki a hinka nan tempo i energia pa prepará e simposio aki. Futuro di maestronan ku ainda lo kai bou di guia di un direktiva manera SMOA i futuro di muchanan di Aruba lo no por dependé di un direktiva ku no tin rèspèt pa su propio instituto, pa su propio trahadónan i ku no ta ni presente den e dianan aki.
Simar komo sindikato representando e miembronan ku ta traha pa e direktiva aki mester kritiká e aktitut aki. Danki.

Co-referaat S.K.O.A.

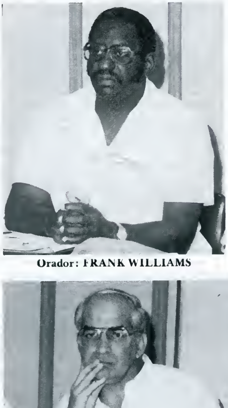
Pa falta di tempo i pa motibo di hopi trabou, SKOA no por a bini dokumentá manera mayoria di e oradornan.
P'esei nos no kier yama esaki un co-referaat; nos ta djis bini ku algun komentario riba e tres alternativanan presentá na nos. I tambe nos ta bini ku nos punto di bista.

HISTORIA

Ta asina ku na aña 1960 a kuminsá ku e HBS-C na Colegio Arubano, pa kuminsá prepará nos maestronan.
Nos sa ku probablemente pa motibo di famia planeá nos a haña un bahamento di e sifra di nasemento:
na 1975 tabatin na skolnan básiko di SKOA 6769 alumno;
na 1985 tabatin na skolnan básiko di SKOA 4973 alumno; esei kier men 1796 alumno menos, loke ta mas o menos 60 maestro menos.
Te ku aña 1984 tur persona ku a graduá na nos skol pa maestro por a haña trabou. Hopi biaha a kosto di hende muhé kasá.
Den esei a bini un kambio den LMA, ku a pone ku no por manda un señora kasá kas sin mas, pa motibo ku un mucha hoben a keda kla na APA. For di aña '84 ('85 tambe, pa no papia di '86) SKOA no a tuma ningun persona ku a kaba na APA den su servisio. Sí algun por a reemplasá de bes en kuando.
E retiro ku ta kolga riba kabes di 73 trahadó den enseñansa básiko tin SKOA i tambe Simar hopi preokupá.
SKOA ta kontra e idea di "deeltijdbanen" masal. "Deeltijdbanen" insidental nos no ta mira komo problema.

ALGUN KOMENTARIO

SKOA su punto di bista ta, ku APA mester keda eksistí. E motibonan ta hopi. Nos ta menshoná algun:
a. e personal a desaroyá un "know-how" i un ekspertisio den transkurso di tempo, ku no mester laga bai pèrdí;
b. sera un instituto asina pa un tempo limitá i despues habrié atrobe, ta enserá varios riesgo. Sierto personanan ku ekspertisio por disidí di bai hasi algo otro, di bai un otro pais;
c. pa laga un instituto asina kuminsá funshoná atrobe ta eksigí hopi tempo.

Orador: FRANK WILLIAMS

SKOA ta buska un solushon práktiko, a korto plaso i ku ta faktibel. Esei no kier men ku SKOA kier desishonnan ad hoc, pa solushoná e problema aworakí.
Sentral pa SKOA ta:
— bon enseñansa;
— bon maestro;
— un bon instituto pa forma maestro.
Den kuadro di e problemanan aktual den nos enseñansa APA por i mester hunga un rol importante.
Dos di e problemanan ku nos ta enfrentá aktualmente ta:
a. renobashon di enseñansa;
b. e kantidat di maestro ku supuestamente ta di mas.
"Supuestamente", pasobra no ta tur hende →

De heren Wever en Coffie

ta di akuerdo ku tin di mas.

E TRES ALTERNATIVANAN

SKOA ta buska solushonnan faktibel i duradero. I SKOA ta fiha su bista a korto plaso: ougustus 1986. Pero, un bes mas, nó solushonnan ad hoc!

ALTERNATIVA 1

SKOA no ta partidario di e alternativa aki. SKOA ta atmití i ta rekonosé si, ku Directie Onderwijs tin hopi ekspertisio i SKOA lo kier mira un kooperashon estrecho entre e "pool" grandi di ekspertisio di Directie Onderwijs (D.O.) i e ekspertisio di APA. Esei na bienestar di Aruba i di henter nos enseñansa.
Mirando e kambionan grandi ku tin ku tuma lugá i e trabounan inmenso i hopi ku D.O. lo mester hasi, nos ta duda ku na e momentonan aki ta bon pa nan tuma mas enkargo.
Fuera di esei SKOA tambe ta haña ku no ta bon pa tanto kontrol komo ehekushon ta den man di gobierno.

ALTERNATIVA 2

SKOA no ta partidario di esaki tampoko. Na e momentonan aki, riba papel, tur kos ta parse bunita. Pero no tin klaridat tokante UNA. Nos no sa kon ta bai para ku UNA, nos no sa kon ta bai para ku un eventual universidat di Aruba. Nos no sa kuanto fakultat lo tin, nos no sa kuanto e lo kosta, ni kuanto Aruba tin ku paga, ni sí Aruba tin ku paga. Teorétikamente, riba papel, e alternativa aki ta masha atraktivo mes. I SKOA tambe ta pensa ku un instituto asina por tin un "uitstralingseffect" masha benefisioso pa komunidat.
SKOA no ta deskartá e posibilidat ku den futuro (lehano kisas) un instituto asina 'ki por bini i krese bira te asta un universidat. Aworaki UNA ta un problema i APA ta un problema. Ku un kombinashon di nan dos lo bo krea un di tres problema i esei SKOA no ta partidario di dje.

ALTERNATIVA 3

Nos ta pará hopi positivo pa ku e alternativa aki. Di e tresnan esaki ta esun ku ta parse esun di mas atraktivo i mas faktibel. Nos kier enfatisá si ku nos kier mira un kooperashon estrecho i un envolvimento grandi di D.O. den un instituto outónomo manera alternativa 3 ta papia di dje.
Nos no por perdè for di bista ku mas o menos 90% di e poblashon di Aruba ta di fe katóliko i aunke por tin sierto bosnan ku ta bisa ku nos no mester tene kuenta ku esei, nos di SKOA sí kier tene kuenta ku esei, pasobra esei ta duna nos derecho di eksistí. Si nos laga esei bai, nos por bien "doek op" SKOA. Nos ta kere religiosamente den esei, nos ta kere den e nesesidat di SKOA, di enseñansa katóliko. SKOA i enseñansa katóliko a demostrá, a traves di historia na Aruba, ku nan a hasi masha hopi, kasi tur kos pa enseñansa.
I ta p'esei SKOA ta "bereid, voelt zich geroepen en zelfs verplicht deel uit te maken van een breed opgezet schoolbestuur", ku lo mester manehá e instituto nobo aki. Naturalmente nos kier e envolvimento di gobierno aden. Gobierno mester tin e representante den e fundashon aki.
E alternativa aki t'esun mas faktibel i esun ku ta mas fásil pa ehekutá mes ora. Tambe e lo por pone e renobashon di enseñansa kuminsá. E ta yuda solushoná e problema direkto ku nos ta enfrentando i ku nos no mester sera wowo p'e, esta e kantidat di maestro ku supuestamente ta di mas. I hasiendo esei e ta yuda aktivamente pa drecha enseñansa Arubiano.
Nos kier pa APA haña un "fair chance" pa demostrá ku e tin derecho di eksistí.

RESOLUTIE

De deelnemers aan het symposium "De toekomst van de Scholing van de Onderwijsgevenden op Aruba", gehouden op de elfde en twaallde april 1986 in de Examenzaal van de Directie Onderwijs, hebben het volgende aangenomen:

Overwegende dat de toekomst van de opleidingen voor onderwijzend personeel — en meer in het bijzonder de toekomst van de Arubaanse Pedagogische Akademie — al jaren een punt van voortdurende diskussie en bezorgdheid is.
Tevens overwegende dat scholing van onderwijsgevenden van blijvende noodzaak is voor de voorspoedige ontwikkeling van het Arubaanse onderwijs.
Tevens overwegende dat tijdens het onderhavige symposium een drietal alternatieven voor de toekomstige organisatie van de scholing van de onderwijsgevenden op Aruba is gepresenteerd en bediskussieerd.
En tenslotte overwegende dat de op dit symposium begonnen diskussie de nodige "follow up" behoeft, alvorens tot een definitieve meningsvorming met betrekking tot de scholing van de onderwijsgevenden op Aruba kan worden gekomen.

BESLUIT

Bij de Minister van Welzijnszaken aan te dringen op:

I. Het instellen van een breed samengestelde werkgroep die tot taak krijgt om uitgaande van de uitkomsten van de diskussies op dit symposium, op korte termijn een voorstel tot een beleidsplan voor de scholing van de onderwijsgevenden op Aruba te ontwikkelen, dat in ieder geval dient te omvatten:

1. **de uitgangspunten die ten grondslag dienen te liggen aan de scholing van de onderwijsgevenden op Aruba,**
2. **de inrichting van deze scholing,**
3. **de organisatie van deze scholing.**

II. Het toekennen van de noodzakelijke faciliteiten aan de in punt I genoemde werkgroep ten einde deze in staat te stellen haar taak zo optimaal mogelijk uit te voeren.

EAGLE, 12 april 1986.

Voor adhesie getekend:

SIMAR: pro
SKOA: pro
MTS: pro
APA: pro